

Prosessbeskrivelse

Onboardingsprosessen ved UiB

Versjon 1.0, 23. mars 2020

“The process in which new employees gain the knowledge and skills they need to become effective members of an organization.”

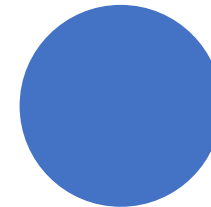
Cambridge Dictionary

-

“Proessen omfatter alle aktiviteter og tiltak som bidrar til at nyansatte får den kunnskap og de ferdigheter de trenger for å bli effektive medlemmer av en organisasjon.»

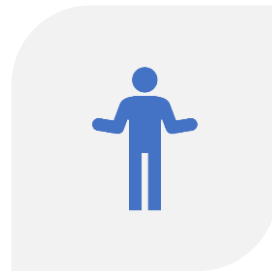
Hva er onboarding?

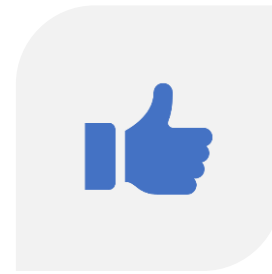
Hvorfor fokus på onboarding?

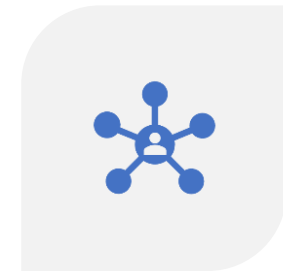
*SIKRE AT NYANSATTE TILEGNER SEG
DEN KUNNSKAP OG DE
FERDIGHETER SOM BEHØVES FOR Å
BLI EFFEKTIVE ANSATTE VED UIB.*

*SØRGE FOR GOD IVARETAKELSE AV
VÅRE NYTILSATTE*

*SØRGE FOR GOD OPPFØLGING I
PRØVETIDEN.*

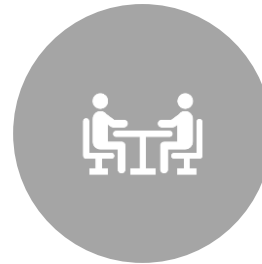
*BIDRA TIL Å SKAPE EN UIB-
IDENTITET HOS VÅRE ANSATTE
GJENNOM GOD KJENNSKAP TIL
ORGANISASJONEN.*

De fire nivåene i onboarding

Grunnleggende organisatoriske kunnskaper:

Hvordan virksomheten tilrettelegger for at den nyansatte skal tilegne seg de nødvendige, grunnleggende organisatoriske kunnskapene.

Rolleavklaring: Hvordan virksomheten tilrettelegger for at den nyansatte skal få en klar forventning til og forståelse av arbeidsoppgavene.

Kultur: Et stort og bredt nivå der fokuset er å integrere den nyansatte i virksomhetens organisasjonskultur, både den formelle og den uformelle.

Sosialisering: Omhandler mellommenneskelige jobbreasjoner, tilhørighet og trygghet, nettverk osv., som er nødvendig å etablere.

Sentrale roller og ansvar

LEDER

FORMØTE
ONBOARDINGPLAN
OPPSTARTSMØTE
2 MND SAMTALE
5 MND SAMTALE
MEDARBEIDERSAMTALE
KONTINUERLIG / JEVNLI
DIALOG OG
KOMMUNIKASJON

HR / ADMIN

GRUNNLEGGENDE LOVER
REGLER
RETNINGSLINJER
LØNNSSYSTEM
FØRING AV TIMER
SYKEFRAVÆR
REISEREGNINGER
PERSONALHÅNDBOK
M.M.

MENTOR

JOBBER TETT MED DEN
NYTILSATTE
KOLLEGA, IKKE LEDER
INTEGRASJON I ARBEIDSMILJØ
LUNSJ
TRIVSEL
NETTVERKSBYGGING
BISTÅR I HVERDAGSSPØRSMÅL

KOLLEGAER

IMØTEKOMMENDE OG
STØTTENDE
INTEGRASJON
SOSIALISERING
ARRANGEMENT
HJELP OG STØTTE

Sentrale roller og ansvar

Prosess	Ansvarlig
 Grunnleggende org. kunnskap	HR
 Rolleavklaring	Leder
 Kultur	Leder / mentor / kollegaer / HR
 Sosialisering	Leder / mentor / kollegaer / HR

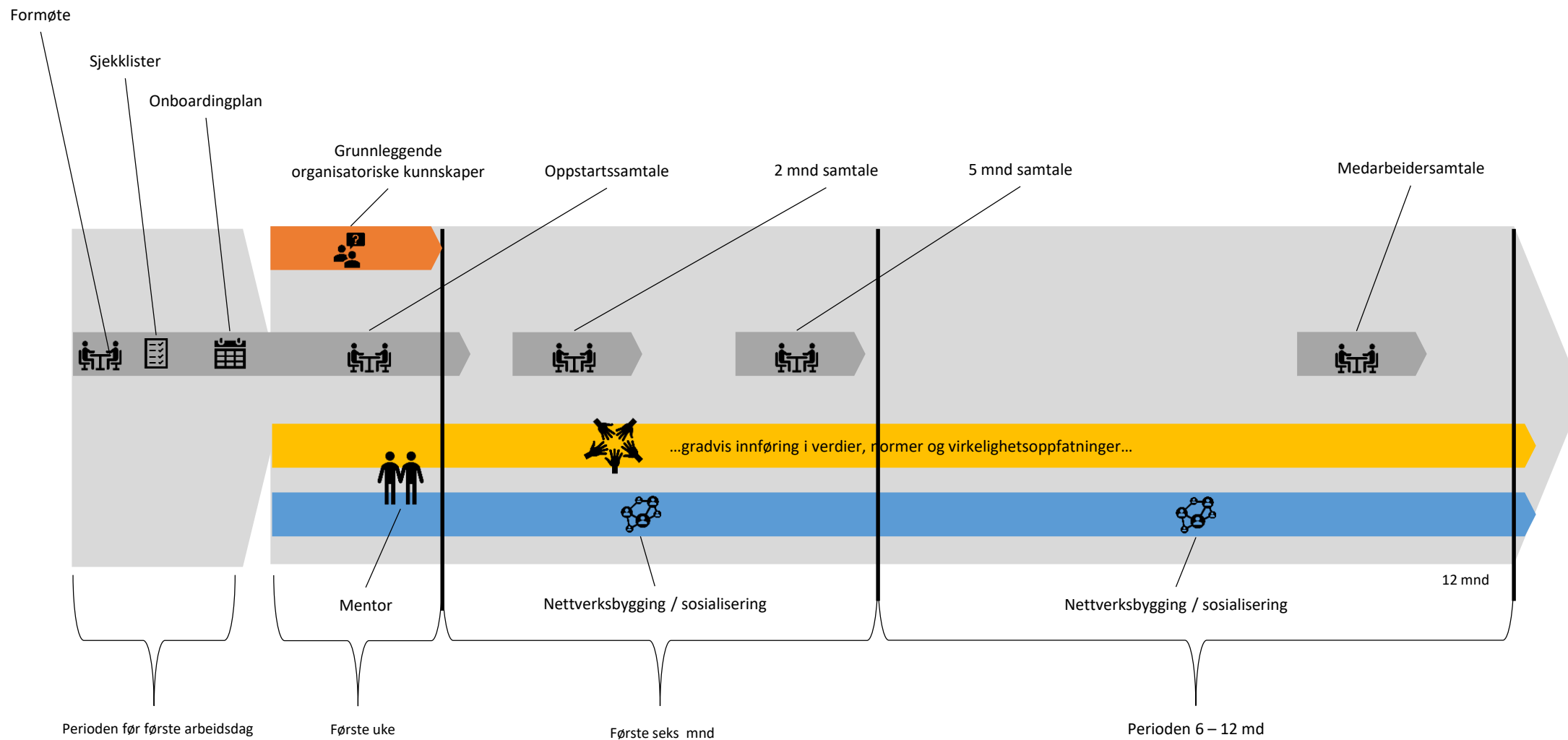
Hvem eier
prosessen?

Nærmeste leder!

Onboardingprosessen

Prosess	Ansvarlig
Grunnleggende org. kunnskap	HR
Rolleavklaring	Leder
Kultur	Leder / mentor / kollegaer / HR
Sosialisering	Leder / mentor / kollegaer / HR

Formøte

HENSIKT

- Initiere en onboardingsprosess som er i tråd med universitetet sine retningslinjer og målsetninger.
- Avklare og styre forventningene knyttet til første arbeidsdag og -uke ved universitetet.

ANSVAR

- Nærmeste leder

GJENNOMFØRING

- Nærmeste leder

INNHold

- Etablere relasjon leder - nyansatte
- Oppstartsdato
- Oppsummere og dokumentere eventuelle ekstra tildelinger / rammebetingelser (eksempelvis forskningsmidler, rekrutteringsstillinger m.m.) knyttet til faste vitenskapelige stillinger.
- Praktiske forhold
  - Mottakelse v / leder...
  - Presentasjonsrunde v/leder
  - Hva som skal være på plass av praktiske forhold
  - Ambisjoner / plan for første dag + uke
- Forventningsstyring
  - Litt utfyllende om rollen
  - Litt om teamet vedkommende skal være en del av...
  - Arbeidsoppgaver første uker...
- Informere om hovedtrekk i onboardingperioden
- For internasjonale medarbeidere – informer om muligheten til å kontakte internasjonalt senter.
- Svare på ev spørsmål

Sjekkliste

HENSIKT

- Hensikt med sjekklisten er å påse at viktige organisatoriske og praktiske forhold er ivaretatt / forberedt til oppstartsdato.

NÅR

- 4 – 2 uker før første arbeidsdag.

ANSVAR

- Nærmeste leder er ansvarlig for å sikre at sjekkliste er gjennomgått og utført.

GJENNOMFØRING

- Nærmeste leder i samarbeid med administrasjon.

• INNHOLD

- Rollebeskrivelse
- Planlegge første dag og uke
- Velkomsthilsen
- E-post til avdeling / seksjon om ny kollega
- Blomst
- Kontor
- Navneskilt / kontor plass
- PC og diverse tilganger (Sebra, Office 365-konto m.m.)
- ID-kort / nøkler
- Mentor
- Div punkter hvis utenlandsk ansatt
  - Er kopi av arbeids- og oppholdstillatelse mottatt?
  - Hvis nei: har den ansatte fått godkjent tidlig arbeidsstart?
  - Arbeidssted: Norge eller utland?
  - Undersøke skatteplikt ved arbeid i utland
  - Er personnummer/D-nummer mottatt?
  - Søke om skattekort

Onboardingplan

HENSIKT

- Å utarbeide en helhetlig plan for nyansatt. Planen bør ha et 360-graders perspektiv, dvs ivareta følgende:

Grunnleggende organisasjonskunnskap

- Hvordan virksomheten tilrettelegger for at den nyansatte skal tilegne seg de nødvendige, grunnleggende organisatoriske kunnskapene.

Rolleavklaring

- Hvordan virksomheten tilrettelegger for at den nyansatte skal få en klar forventning til og forståelse av arbeidsoppgavene.

Kultur

- Et stort og bredt nivå der fokuset er å integrere den nyansatte i virksomhetens organisasjonskultur, både den formelle og den uformelle.

Sosialisering

- Omhandler mellommenneskelige jobbreasjoner, tilhørighet og trygghet, nettverk osv., som er nødvendig å etablere.

ANSVAR

- Nærmeste leder.

GJENNOMFØRING

- Nærmeste leder.

NÅR

- 4 – 1 uker før første arbeidsdag.
- Sendes til lokal HR-avdeling etter gjennomført 5 mnd. samtale.

INNHold

- Utarbeide rollebeskrivelse
- Definere ansvar og myndighet
- Vurdere / identifisere ev. eksterne kurs / seminar / opplæring
- Vurdere / identifisere ev. behov for intern opplæring
- Vurdere / identifisere ev. behov for egenlæring (uib.no, e-læring etc)
- Klargjøre eventuelle forventninger mht. verdier | etikk | ledelse | oppfølging
- Utarbeide tiltak mht grunnleggende organisatoriske kunnskaper, herunder innføring i:
  - ✓ Grunnleggende lover, regler og retningslinjer
  - ✓ Lønnsystem, føring av timer og sykefravær, reiseregninger osv.
  - ✓ Personalthåndbok
- Kultur: Klargjøre hvordan man har tenkt å integrere den nyansatte i virksomhetens organisasjonskultur, både den formelle og den uformelle.
- Sosialisering: Klargjøre hvilke mellommenneskelige jobbreasjoner, tilhørighet og trygghet, nettverk osv., som er nødvendig å etablere.
- Avklare hvem som skal være mentor, og sikre at rolleforståelse er tilstrekkelig hos mentor.

VERKTØY

- Se egen mal for onboardingplan.

Onboardingplan

Onboardingsplan	
Ephorte: <input type="text"/>	
Navn:	<input type="text"/>
Etternavn:	<input type="text"/>
Stillingsbetegnelse:	<input type="text"/>
Seksjon:	<input type="text"/>
Avdeling:	<input type="text"/>
Nærmeste leder:	<input type="text"/>
Arbeidsleder:	<input type="text"/>
Mentor:	<input type="text"/>

Arbeidstelt og rollebeskrivelse:

Ansvars- og arbeidsoppgaver opplistet her kommer i tillegg til og/eller utdypet de oppgaver, krav og ansvar som fremgår av stillingens utlysningstekst. De er heller ikke uttømmende og kan endres ved behov.

Opplæringsbehov:

Stillings spesifikke kurs / opplæring

Egenlæring (uib.no, e-læringskurs o.l.l.)

Interne kurs digitale arbeidsplattformer / -verktøy

Helse, Miljø, Sikkerhet (inkl. brannvernkurs)

Gjennomgang HR:

Tidspunkt	Gjennomført
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Oppfølgingssamtaler og medarbeidersamtaler:

Oppstartssamtalen

Tidspunkt	Gjennomført
<input type="text"/>	<input type="text"/>

2-månedersamtalen

Tidspunkt	Gjennomført
<input type="text"/>	<input type="text"/>

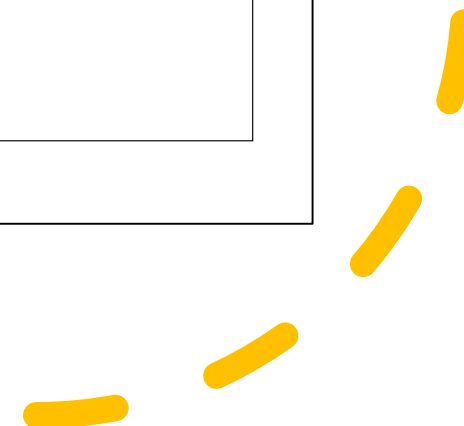
5-månedersamtalen

Tidspunkt	Gjennomført
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Medarbeidersamtalen

Tidspunkt	Gjennomført
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Kommentarer:

Oppstartssamtale

HENSIKT

- Starte nytt arbeidsforhold gjennom å etablere en god relasjon mellom leder og ny medarbeider
- Sette premisene for en god oppstart
- Informere om onboardingplan
- Avklare gjensidige forventninger
- Konkretisere krav til stillingen for ny medarbeider
- Avdekke eventuelle nye opplæringsbehov (og inkludere i onboardingplan)
- Avdekke medarbeiders forventninger til støtte

Ansvarlig

- Nærmeste leder.

Gjennomføring

- Nærmeste leder.

Når

- Første / andre arbeidsdag.

Innhold

- Informere om onboardingplan
- Informere kort om UiB og enhet sin strategi.
- Informasjon om enhetens organisasjon (fakultet, institutt, avdeling, seksjon)
- Tilrettelegge for en generell forventningsutveksling (dialog viktig!)
  - ✓ Forventning til og forståelse av arbeidsoppgavene.
- Nyansattes rolle
  - ✓ Stillingsinnhold, rolle, avgrensning (ansvar og myndighet) og samarbeidsmønstre
- Informere om årshjul, møtepunkter og informasjonsflyt
- Informere om introduksjonsside for nyansatte på uib.no
- **Forventningsstyring mht.**
  - ✓ Verdier
  - ✓ Etiske retningslinjer
  - ✓ Ledelse
  - ✓ Oppfølging
- **Utdyping av eventuelt behov for kompetansepåfyll**
  - ✓ Kunnskap (kurs, sertifiseringer, godkjenninger etc)
  - ✓ Ferdigheter (jobbe med hvem?)
  - ✓ Annet?
- **Mentor**
  - ✓ Informere om hvem
  - ✓ Informere om tidspunkt for introduksjon til mentor
- **Organisasjonskultur** (integrasjon nyansatt ift formell og den uformelle kultur)
  - ✓ Verdier og normer som preger UiB generelt og enheten spesielt.
  - ✓ Mentor sin rolle i dette arbeidet
  - ✓ Forventninger til internalisering hos nyansatt
- **Sosialt**
  - ✓ Arrangement
  - ✓ Sosialt
  - ✓ Mentor sin rolle (ift egen rolle)
  - ✓ Forventninger til eget initiativ hos nyansatt

Innføring i grunnleggende organisatoriske kunnskaper

HENSIKT

- Hensikten med aktiviteten er å tilrettelegge for at den nyansatte tilegner seg de nødvendige, grunnleggende organisatoriske kunnskapene, herunder grunnleggende lover, regler, innføring i lønssystem, føring av timer og sykefravær, reiseregninger, personalhåndboken osv.

Ansvarlig for utførelse

- Nærmeste leder

Gjennomførende part:

- HR-avdeling (lokalt, ev. sentralt)

Når

- Første uke.

Innhold

- Grunnleggende lover og regler
- Administrative retningslinjer
- Lønssystem
- Føring av timer
- Rapportering av sykefravær
- Skrivning av reiseregninger
- Informasjon om personalhåndbok
- m.m.

Mentor sin rolle

HENSIKT

- Gi innsikt i hva Mentor-rollen innebærer samt en oversikt over de viktigste oppgavene til en mentor.

Ansvarlig for utførelse

- Nærmeste leder

Gjennomførende part:

- Mentor (i samarbeid med leder)

Når

- Første uke.

Innhold

- Mentoren sin oppgave er å gi praktisk og sosial informasjon slik at den nyansatte finner seg raskt til rette. Mentoren vil ofte ha samme type jobb som den nyansatte har.
- Sosialt sett er mentorens viktigste oppgave å få den nye medarbeideren til å finne seg til rette i miljøet. Dette innebærer at mentoren bør ha et spesielt ansvar for å integrere den nye medarbeideren sosialt i spisepauser og andre sosiale sammenhenger på arbeidsplassen.

Sentrale oppgaver for en mentor kan være:

- Lette tilpasningen til et nytt arbeidsmiljø.
- “Buddy” på engelsk...
- Praktiske forhold
  - ✓ «Hvor er ting»
  - ✓ «Hvem spør jeg om når det gjelder....»
- Faglig
  - ✓ Finne informasjon
  - ✓ Finne svar på fagspørsmål
- Sosialt
- Finne seg til rette i miljøet
- Integrasjon sosialt
  - ✓ Spisepauser
  - ✓ Arrangement
  - ✓ Velferdstilbud

2 mnd samtale (med leder)

HENSIKT

- Hensikten med 2 måneders-samtalen er å ta en status når det gjelder jobbutførelse, trivsel samt identifisering av eventuelle tiltak som oppleves som nødvendige for en tilfredsstillende utvikling videre.

ANSVAR

- Nærmeste leder.

GJENNOMFØRING

- Nærmeste leder.

INNLEDNING

- I prøvetiden skal arbeidstaker gis nødvendig instruksjon, veiledning og oppfølging. Uten slik oppfølging har man ikke et forsvarlig grunnlag til å vurdere arbeidstakers tilpasning til arbeidet, dyktighet eller pålitelighet.
- Oppfølgingsamtaler mellom nærmeste overordnede og den ansatte skal gjennomføres minimum to ganger i løpet av prøvetiden. Samtalene skal være avklarende med hensyn til alle sider av arbeidsforholdet.
- Dersom det i prøvetiden viser seg at den ansatte ikke kan tilpasse seg arbeidet eller ikke tilfredsstillende rimelige krav til dyktighet eller pålitelighet, kan vedkommende sies opp med tre ukers oppsigelsesfrist.

INNHOLD

- Generell erfaringsutveksling første 2 mnd
- Rollemestring
  - ✓ Kunnskap (organisasjon, fag, rutiner etc.)
  - ✓ Ferdigheter (prosesser, IT, ev. andre viktige verktøy)
  - ✓ Holdninger (ift verdier, etikk, ledelse, oppfølging)
  - ✓ Funksjon ift formell struktur
  - ✓ Ansvar og myndighet
  - ✓ Eventuelle (korrigerende) behov / tiltak
- Mentor
  - ✓ Tilfredshet så langt
  - ✓ Eventuelle (korrigerende) behov / tiltak
- Organisasjonskultur
  - ✓ Generell erfaringsutveksling første 2 mnd
  - ✓ Verdier og normer: Opplevelse / mestring
  - ✓ Mentor sin rolle i dette arbeidet
  - ✓ Eventuelle (korrigerende) behov / tiltak
- Sosialt
  - ✓ Generell erfaringsutveksling første 2 mnd
  - ✓ Opplevelse av sosial integrasjon / mestring
  - ✓ Mentor sin rolle (ift egen rolle)
  - ✓ Forventninger til eget initiativ hos nyansatt
  - ✓ Eventuelle (korrigerende) behov / tiltak

5 mnd samtale (med leder)

HENSIKT

- Hensikten med 2 måneders-samtalen er å ta en status når det gjelder jobbutførelse, trivsel samt identifisering av eventuelle tiltak som oppleves som nødvendige for en tilfredsstillende utvikling videre.

ANSVAR

- Nærmeste leder.

GJENNOMFØRING

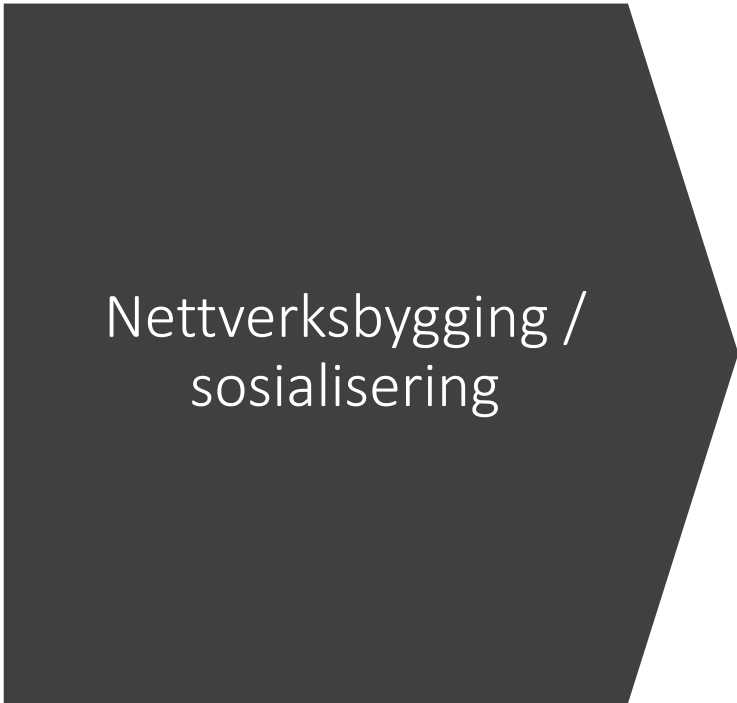
- Nærmeste leder.

INNLEDNING

- I prøvetiden skal arbeidstaker gis nødvendig instruksjon, veiledning og oppfølging. Uten slik oppfølging har man ikke et forsvarlig grunnlag til å vurdere arbeidstakers tilpasning til arbeidet, dyktighet eller pålitelighet.
- Oppfølgingsamtaler mellom nærmeste overordnede og den ansatte skal gjennomføres minimum to ganger i løpet av prøvetiden. Samtalene skal være avklarende med hensyn til alle sider av arbeidsforholdet.
- Dersom det i prøvetiden viser seg at den ansatte ikke kan tilpasse seg arbeidet eller ikke tilfredsstillende rimelige krav til dyktighet eller pålitelighet, kan vedkommende sies opp med tre ukers oppsigelsesfrist.

INNHOLD

- Generell erfaringsutveksling første 2 mnd
- Rollemestring
  - ✓ Kunnskap (organisasjon, fag, rutiner etc.)
  - ✓ Ferdigheter (prosesser, IT, ev. andre viktige verktøy)
  - ✓ Holdninger (ift verdier, etikk, ledelse, oppfølging)
  - ✓ Funksjon ift formell struktur
  - ✓ Ansvar og myndighet
  - ✓ Eventuelle (korrigerende) behov / tiltak
- Mentor
  - ✓ Tilfredshet så langt
  - ✓ Eventuelle (korrigerende) behov / tiltak
- Organisasjonskultur
  - ✓ Generell erfaringsutveksling første 2 mnd
  - ✓ Verdier og normer: Opplevelse / mestring
  - ✓ Mentor sin rolle i dette arbeidet
  - ✓ Eventuelle (korrigerende) behov / tiltak
- Sosialt
  - ✓ Generell erfaringsutveksling første 2 mnd
  - ✓ Opplevelse av sosial integrasjon / mestring
  - ✓ Mentor sin rolle (ift egen rolle)
  - ✓ Forventninger til eget initiativ hos nyansatt
  - ✓ Eventuelle (korrigerende) behov / tiltak

Nettverksbygging / sosialisering

Hensikt

- Etablere mellom-menneskelige jobbreelasjoner inkludert tilhørighet, trygghet, nettverk osv.

Ansvarlig

- Nærmeste leder.

Gjennomføring

- Nærmeste leder / mentor / kollegaer på institutt / seksjon / avdeling.

Når

- Fra første arbeidsdag...

Innhold

- Leder og mentor har et spesielt ansvar for å ivareta nyansatt.
- Kollegaer i samme enhet har et generelt ansvar.
- Nyansatt har ansvar for å kommunisere egen opplevelse til leder.
- Innspill:
  - ✓ Er nyansatt på relevante mailinglister?
  - ✓ På nyansatt relevante digitale fora / flater?
  - ✓ Opplevs nyansatt å være inkludert?
  - ✓ Lunsj?
  - ✓ "Lønningsbrus"?
  - ✓ Andre relevante sosiale møteplasser?